

**Витяг з протоколу № 8
засідання кафедри педагогіки та психології
від 27.12.19 р.**

Були присутні: доктор педагогічних наук, професор Волкова Н.П., доктор педагогічних наук, професор С.В. Сапожников, доктор педагогічних наук, доцент О.В. Лебідь, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри Батраченко І.Г.; кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри Бикова В.О.; кандидат педагогічних наук, доцент Олійник І.В.; кандидат наук з соціальних комунікацій, заступник завідувача кафедри Гаркуша І.В.; кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри Дніпрова О.А.; кандидат психологічних наук, доцент кафедри Н.В. Грисенко, кандидат психологічних наук, доцент кафедри О.І. Донець, доцент кафедри Л.Г. Бойко, секретар кафедри І.В. Ніколаєва.

На засідання запрошені: доктор педагогічних наук, професор О.О. Павленко, доктор педагогічних наук, професор Л.І. Зеленська, доктор педагогічних наук, професор С.П. Кожушко.

Слухали: *Звіти аспірантів Бабкіна Владислава Володимировича, Блохіної Валентини Юрївни, Кравця Ростислава Едуардовича, Андрєєва Віталія Олександровича про результати педагогічної практики.*

Звіт аспіранта Бабкіна Владислава Володимировича.

Метою педагогічної практики стало закріплення і поглиблення теоретичних знань з психолого-педагогічних дисциплін («Психологія педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти», «Професійно-педагогічна комунікація», «Педагогічна майстерня», «Педагогічна майстерність викладача вищого закладу», «Самоменеджмент та саморозвиток викладача закладу вищої освіти»), що вивчалися протягом навчання в аспірантурі відповідно до навчального плану.

У процесі педагогічної практики було вирішено основні завдання:

- предметно ознайомлений з педагогічною діяльністю в закладі вищої освіти;
- вивчено структуру ЗВО, організації педагогічного процесу;
- сформовано й розвинено практичні психолого-педагогічні, методичні навички і вміння;
- продовжений збір літератури та матеріалу за темою дисертації, зіставлено розроблені в ній ідеї і положення з практичною діяльністю освітнього закладу.

Дана практика дозволила систематизувати знання, отримані в ході вивчення наукової літератури, допомогла в роботі з аудиторією (відповідати на поставлені запитання, пояснювати матеріал за допомогою прикладів), умінні публічно виступати (впевнено, чітко викладати свої думки, стежити за стилем викладу).

Педагогічна практика була організована відповідно до навчального плану. З метою результативної роботи при проходженні педагогічної практики методичну допомогу в її проходженні надавав науковий керівник.

У період проходження педагогічної практики освоїв наступні види діяльності викладача вищої школи: навчальна і науково-дослідницька робота.

Навчальна діяльність - це вид практичної педагогічної діяльності, метою якої є передача знань і умінь, представлених навчальними програмами.

Наукова (науково-дослідна) діяльність - діяльність, спрямована на одержання і застосування нових знань, в тому числі: фундаментальні наукові дослідження і прикладні наукові дослідження.

У процесі педагогічної практики відвідав ряд занять викладачів кафедри, на якій проходить педагогічна практика (кафедра інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи); провів аналіз і самоаналіз занять відповідно до прийнятих критеріїв, психолого-педагогічних принципів і етичних норм; ознайомився з методикою оцінки поточної успішності студентів, проведенням семестрових атестацій, заліків та іспитів; виконав індивідуальні завдання керівника педагогічної практики; ознайомився з науково-дослідною роботою кафедри, з діяльністю студентських наукових гуртків.

ВИСТУПИЛИ:

Професор Сапожников С.В.

Аспірант у повному обсязі виконав завдання педагогічної практики. Бабкіним В.В. у ході педагогічної практики було проведено лекції, що характеризувалися науковістю і інформативністю (відображали сучасний науковий рівень); доступно роз'яснював нові терміни і поняття; відображав ключові елементи досліджуваної теми. Лекція мала чітку структуру і логіку розкриття з послідовним викладом теоретичних питань. Матеріал було викладено у стислому і доступному обсязі для студента.

Проведене семінарське заняття містило прийоми закріплення теоретичних питань, розглянутих на лекції. Заняття характеризувалося науковістю і інформативністю (відображало сучасний науковий рівень); містило чітке поняття досліджуваної тематики.

Аспірантом було розроблено методи та методики дослідження рівня сформованості інформаційно-аналітичної компетентності майбутніх бакалаврів комп'ютерних наук засобами проектних методів навчання й проведено експериментальне дослідження в групах.

Професор Волкова Н.П. Індивідуальний план педагогічної практики виконано аспірантом у повному обсязі; письмовий звіт про проходження педагогічної практики оформлений відповідно до зазначених вимог; до звіту додано додаткові матеріали (конспекти лекційного та семінарського занять, аналіз відвіданих відкритих занять, проведених викладачами кафедри та іншими аспірантами).

Уся документація заповнена якісно, не містить помилок, адекватно відображає обсяг проведених аспірантом навчальних занять та науково-дослідницької діяльності.

У результаті проходження практики сформовано педагогічні уміння й навички (обґрунтовано відбирати навчальний матеріал і організовувати навчальні заняття; вибирати і використовувати сучасні форми і методи навчання та інформаційні засоби навчання; творчо підходити до педагогічної діяльності).

На практиці зарекомендував себе в цілому позитивно, заслуговує на оцінку „відмінно”.

Звіт аспіранта Блохіної Валентини Юрївни.

Метою педагогічної практики стало формування практичних умінь, виконання педагогічних функцій і навичок професійно-педагогічної діяльності за освітніми програмами вищої освіти.

Основними завданнями педагогічної практики були:

- оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи, в тому числі навичками структурування і грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал, систематизації навчальних і виховних завдань; методами і прийомами проектування навчально-методичних матеріалів; навичками усного та письмового викладу предметного матеріалу; сучасними освітніми технологіями викладання у ЗВО;

- сформулювати вміння щодо постановки навчально-виховних цілей; вибору типу, виду заняття; використання різних форм організації навчальної діяльності, контролю і оцінки її ефективності;

- вивчити різні способи активізації навчальної діяльності, особливості професійної риторики, прийоми оцінки навчальної діяльності в вищій школі, специфіку взаємодії в системі «студент-викладач».

- продемонструвати результати комплексної психолого-педагогічної, соціально-економічної та інформаційно-технологічної готовності до науково-педагогічної діяльності.

У процесі проходження практики було сформовано здатність транслювати професійні знання, а також уміння на основі знання педагогічних прийомів брати безпосередню участь в освітній діяльності структурних підрозділів освітніх організацій за профілем напряму підготовки.

Педагогічна практика полягала в безпосередній участі в освітній діяльності за програмами вищої освіти (бакалаврат або магістратура), що включала:

- розробку змісту навчальних занять з урахуванням методичного забезпечення;

- розробку завдань для поточного контролю та проміжної атестації;

- проведення навчальних занять із застосуванням сучасних освітніх технологій;

- вирішення поточних навчально-методичних питань.

Процес проходження педагогічної практики на кафедрі інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи в університеті імені Альфреда Нобеля складався з наступних етапів:

1. Вивчення основних нормативних документів, що регламентують навчально-виховний процес університету та ЗВО в цілому: Положення про роботу викладача зі здобувачами, про поточний контроль і проміжну атестацію, про фонд оціночних засобів; правила внутрішнього розпорядку; державний освітній стандарт; освітня програма, навчальний план, технологічні карти, робочі програми та силабуси обраних дисциплін; розклад навчальних занять, методичні вказівки з даних дисциплін тощо.

2. Відвідування та аналіз навчальних занять провідних викладачів випускаючої кафедри Університету імені Альфреда Нобеля. У процесі аналізу було розглянуто такі критерії як відповідність теми заняття робочій програмі дисципліни та силабусу, чіткість структури, ефективність взаємодії у системі «викладач-студент», застосовуванні освітніх технологій, об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок студентів, виховний вплив заняття, поведінка викладача і студентів тощо.

3. Індивідуальне планування та методична робота з предмету, що включає розробку змісту навчальних занять (план-конспект лекційного, семінарського занять, тестові завдання, педагогічні кейси тощо), методичного забезпечення практичних видів аудиторної роботи, а також для поточного контролю та проміжної атестації.

4. Самостійне проведення навчальних занять з використанням сучасних освітніх та інформаційно-комунікаційних технологій. Аналіз стану власної готовності до викладацької діяльності за програмами вищої освіти.

5. Читання відкритої лекції в присутності керівника практики і викладачів випускаючої кафедри.

6. Оформлення звіту про проходження практики і проміжна атестація.

ВИСТУПИЛИ:

Професор Резван О.О. За час практики аспірантка Блохіна Валентина Юріївна зарекомендувала себе як висококваліфікований майбутній педагог, оскільки виконала програму педагогічної практики в зазначені терміни та у повному обсязі. Нею було самостійно підготовано та проведено відкриту лекцію з профільної дисципліни в присутності керівника практики і викладачів випускаючої кафедри. Аналіз відкритої лекції дозволяє зробити висновок про достатньо високий рівень педагогічної майстерності, яку було продемонстровано аспіранткою. Так, структура, зміст матеріалу і стиль його подачі аудиторії, успішність вирішення аспірантом основних освітніх, виховних і розвиваючих завдань, а також її готовність до використання технологій професійно-орієнтованого навчання в викладацькій діяльності за освітніми програмами вищої освіти можна оцінити на «відмінно».

Професор Волкова Н.П. За час практики аспірантка Блохіна Валентина Юріївна зарекомендувала себе як висококваліфікований фахівець. Усі завдання, означені в програмі педагогічної практики, виконано в зазначений термін та на високому науково-методичному рівні.

Варто відзначити високий рівень професійної майстерності аспірантки під час планування та проведення відкритих занять. Аспірантка на достатньо високому рівні володіє методикою проведення навчальних занять. Усі заняття, проведені аспіранткою, характеризуються інноваційністю, креативністю, практичною спрямованістю.

Портфоліо сформовано в повному обсязі, що свідчить про високі наукові та творчі досягнення, достатній рівень саморозвитку та самоосвіти здобувача.

У цілому всі завдання виконано на високому рівні, документацію заповнено у повному обсязі, звіт щодо проходження педагогічної практики здано вчасно, тому аспірантка заслуговує на оцінку «відмінно».

Звіт аспіранта Кравця Ростислава Едуардовича.

Під час проходження педагогічної практики всі завдання науково-методичного характеру було виконано у повному обсязі.

На першому етапі проходження практики відбулася співбесіда з керівником щодо визначення мети, завдань і змісту практики, успішно пройдено тестування на визначення рівня готовності до проходження педагогічної практики та здійснено самодіагностику готовності до творчої самореалізації в професійній діяльності.

Наступним кроком було ознайомлення з організацією навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти. Здійснено аналіз робочих програм та навчальних планів дисциплін. Ознайомила з основами науково-методичної та навчально-методичної роботи, елементами структурування і психологічно грамотного перетворення наукового знання в навчальний матеріал, систематизації навчальних і виховних завдань; методами і прийомами постановки навчальних цілей і завдань, використання інтерактивних вправ, тестів тощо за темами і розділами курсу, викладу навчального матеріалу з використанням сучасних освітніх технологій.

Важливим етапом було вивчення нормативно-правових основ викладацької діяльності в системі вищої освіти, перегляд законодавчої бази організації вищої професійної освіти в Україні, основних положень, нормативних основ функціонування системи вищої освіти і вимог до документів, що регламентують діяльність закладу вищої освіти, кафедри та професорсько-викладацького складу; ознайомлення з посадовими інструкціями штатного персоналу кафедри, державними освітніми стандартами вищої освіти, робочим навчальним планом однієї з основних освітніх програм вищої освіти. Ознайомлення з порядком реалізації основних положень, вимог і документів, що регламентують діяльність ЗВО, кафедри, професорсько-викладацького

складу щодо удосконалення навчально-виховної, методичної та науково-дослідницької діяльності у відповідності з діючими нормативними документами.

Із запропонованого переліку було обрано і виконано 1 індивідуальне завдання.

У ході практики відбулося ознайомлення з основами організації навчально-методичної роботи в закладі вищої освіти, з різними способами структурування і пред'явлення навчального матеріалу, порядком організації планування, ведення та забезпечення освітнього процесу з використанням інноваційних технологій навчання, способами активізації навчально-пізнавальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами і прийомами оцінки навчальної діяльності у ЗВО, зі специфікою взаємодії в системі «студент-викладач», з сучасними методами організації освітнього процесу, змістом та особливостями педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу, набуття досвіду підготовки та проведення навчальних занять, досвіду суб'єкт-суб'єктної взаємодії зі студентами та колегами. Засвоєння сучасних підходів до моделювання науково-педагогічної діяльності, основних вимог до теоретичної, практичної та методичної готовності викладача закладу вищої освіти, принципів, методів і форм організації навчально-педагогічного процесу.

На другому етапі педагогічної практики було відвідано відкриті заняття інших аспірантів-практикантів, взяв участь у науковому дискусії, присвяченому їх обговоренню. Під час занять увагу було звернено на такі моменти: планування навчальних занять відповідно до навчального плану; забезпечення міждисциплінарних зв'язків курсу з іншими дисциплінами; ясність, логічність викладу змісту матеріалу; організація навчальної діяльності студентів, управління нею й оцінка її результатів; застосування основних методів об'єктивної діагностики знань студентів з предмету; володіння методикою проведення занять із застосуванням мультимедійних засобів навчання; розвиток інтересу та мотивації у студентів до навчання, рівень сформованості вміння постановки навчально-виховних цілей, вибору типу, виду заняття, використання різних форм організації, діагностики, контролю і оцінки ефективності навчальної діяльності.

Було підготовлено плани-конспекти навчальних занять та здійснено їх методичне забезпечення з використанням інноваційних педагогічних методів та технологій. При підготовці розгорнутих конспектів було враховано основні моменти: зв'язки предмета з майбутньою професійною діяльністю; міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами; аналізу навчальної та методичної літератури й використання її для побудови власного викладу програмного матеріалу; основні методи й прийоми складання завдань, вправ, тестів із різних тем; можливості застосування комп'ютерної техніки в навчальному процесі.

Проведено заняття згідно встановленого графіку з дотриманням основних вимог: використання інноваційних освітніх технологій, методів та прийомів проведення лекційних та практичних занять; дотримання взаємозв'язку науково-дослідницького та навчального процесів при подачі навчального матеріалу, включаючи можливість послуговування власними науковими дослідженнями в якості засобу вдосконалення освітнього процесу; виконання ролі фасилітатора, створення творчої атмосфери під час проведення аудиторних занять; здійснення методичної роботи щодо проектування та організації навчального процесу; обговорення проведених занять, виявлення переваг та недоліків.

Під час проходження педагогічної практики було підготовано доповідь для участі в конференції за темою дослідження та опубліковано матеріали конференції відповідно до теми дослідження з дотриманням умов академічної доброчесності.

Оформлено портфолію та підготовлено комплект документів, що містять представлення освітніх, науково-дослідницьких та педагогічних досягнень.

На заключному етапі педагогічної практики здійснено самооцінку виконаної роботи.

Підготовлено звітну документацію про проходження педагогічної практики та розроблено пропозицій щодо активізації творчої та наукової активності студентів і викладачів, удосконалення системи самостійної навчальної роботи студентів, підвищення якості освіти. Звітні матеріали проходження педагогічної практики представлено на захисті.

ВИСТУПИЛИ:

Професор Н.П. Волкова. Вона відзначила, що аспірант Під час проходження педагогічної практики Кравець Р.Е. набув досвіду реалізації цілісного освітнього процесу; виконання комплексного аналізу науково-педагогічного та методичного досвіду в психолого-педагогічній сфері; проектування окремих компонентів освітнього процесу; експертизу окремих елементів методичної системи навчання; організацію і проведення педагогічного експерименту; апробацію різних систем діагностики якості освіти; реалізацію інноваційних освітніх технологій під час проведення відкритої лекції та семінарського заняття.

Аспірантом було самостійно створено навчально-методичний комплекс забезпечення дисципліни, яку ним було обрано для проведення відкритих занять.

Тематика навчальних занять, проведених здобувачем, відповідає змісту навчальної програми.

Кравець Р.Е. використовував інноваційні освітні технології в процесі викладання дисциплін, інтерактивні методи та форми проведення занять (метод шести капелюхів, риб'ячий скелет, сократівський метод та інші).

У ході проходження практики було проведено експериментальне дослідження серед студентів-політологів з метою визначення рівня формування професійного іміджу політолога в процесі фахової підготовки.

У цілому всі етапи проходження практики було реалізовано, а завдання, передбачені програмою, виконано.

Професор С.В. Сапожников. Під час практики аспірант Кравець Р.Е. показав себе відповідальним, сумлінним педагогом, який знає свій предмет, який має уявлення про сучасний стан науки, володіє сучасними загальнонауковими знаннями з педагогіки, психології, знаннями про сучасні технології освітнього процесу.

Здобувач вільно орієнтується у всіх аспектах методики викладання дисциплін у ЗВО. З урахуванням поставлених навчальних завдань під час проведення занять чітко виділяв головне, істотне, укрупнював дидактичні одиниці. Було забезпечено цілісність і проблемність вивчення матеріалу, а також поєднання репродуктивних і творчих завдань. Використовував різноманітні оригінальні методи і засоби в залежності від цілей і змісту заняття: індивідуальні завдання, різні форми взаємоконтролю, графічні й табличні способи систематизації і узагальнення матеріалу, рольові ігри, індивідуально-групові завдання різнорівневого характеру, тестові форми контролю знань, залучаючи при цьому студентів до активної пізнавальної діяльності.

Аспірант вільно володіє формами і методами активного навчання, використовує на групову та індивідуальну роботу зі студентами. У ході занять здобувачем було створено сприятливий психологічний клімат, спілкування між учасниками навчального процесу носило характер співробітництва в атмосфері доброзичливості.

Звіт аспіранта Андрєєва Віталія Олександровича.

У процесі проходження практики засвоїв усі види робіт науково-педагогічного працівника, передбачених Положенням про освітній процес в коледжі та виконав такі завдання:

- ознайомився з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти, функціональними обов'язками педагогічного персоналу та основами методики викладання у ЗВО передвищої освіти;
- удосконалив навички із забезпечення зв'язку та використання теоретичних знань з фахових дисциплін у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних та виховних завдань навчальних занять;
- викладання у ЗВО передвищої освіти;
- розвинув психолого-педагогічну готовність до проведення занять з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;

- опанував сучасні освітні технології та методи навчально-виховної роботи;
- поглибив знання з фахових навчальних дисциплін;
- розвинув вміння щодо здійснення науково-дослідницької роботи;
- виробив навички грамотного перетворення наукової інформації в навчальний матеріал;
- удосконалив уміння визначати організаційну структуру заняття залежно від мети, змісту та умов проведення; форми, методи, засоби навчання, що відповідають принципам, враховуючи вікові та психологічні особливості здобувачів;
- дидактично обгрунтовано застосував технічні засоби навчання.

У межах завдань практики ознайомився з номенклатурою справ коледжу; звертався за консультаціями з надання методичної допомоги до безпосереднього керівника практики; відвідував заняття досвідчених педагогічних працівників коледжу з метою вивчення методики викладання та передового педагогічного досвіду.

У результаті проходження практики навчився методично грамотно оформлювати плани-конспекти семінарських та практичних занять, укладати тестові матеріали для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу; встановлювати контакт з аудиторією та підтримувати його протягом заняття тощо.

Реалізував на практиці наукові нароби, які стали складовою другого розділу дисертації.

ВИСТУПИЛИ:

Доцент Олійник І.В. В. Андреев вільно орієнтується у всіх аспектах методики викладання. Аспірантом було здійснено раціональний відбір наукових, засадничих знань, понять, фактів, що складають основу розвитку умінь, навичок студентів, їхнього соціального становлення, подальшого навчання.

Під час відкритого заняття було забезпечено відповідність змісту навчального матеріалу рівню розвитку студентів, їхнім пізнавальним можливостям; стимулювання студентів до навчання. У своїй роботі аспірант використовує різноманітні оригінальні методи та засоби навчання залежно від цілей і змісту заняття, індивідуальні завдання, різні форми взаємоконтролю, графічні і табличні способи систематизації і узагальнення матеріалу, рольові ігри, індивідуально-групові завдання різнорівневого характеру тощо.

За заняттях Віталія Олександровича хороший психологічний клімат, спілкування між учасниками навчального процесу носить характер співробітництва в атмосфері доброзичливості.

Доцент Лебідь О.В. Під час практики аспірант показав себе відповідальним, сумлінним педагогом, який знає свій предмет та має уявлення про сучасний стан науки, володіє сучасними загально-науковими знаннями з

педагогіки і психології вищої школи, знаннями про сучасні технології освітнього процесу і сучасними інформаційними технологіями.

Під час практики аспірант зарекомендував себе позитивно і заслуговує на високу оцінку.

У результаті проходження практики сформовано педагогічні уміння й навички (обґрунтовано відбирати навчальний матеріал і організувати навчальні заняття; вибирати і використовувати сучасні форми і методи навчання та інформаційні засоби навчання; творчо підходити до педагогічної діяльності).

На практиці зарекомендував себе в цілому позитивно, заслуговує на оцінку „відмінно”.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити звіти про результати виконання завдань педагогічної практики аспірантів другого року навчання Кравця Ростислава Едуардовича, Андрєєва Віталія Олександровича.

2. Зарахувати результати педагогічної практики аспірантам спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) з оцінкою:

Кравець Ростислав Едуардович – 96 балів;

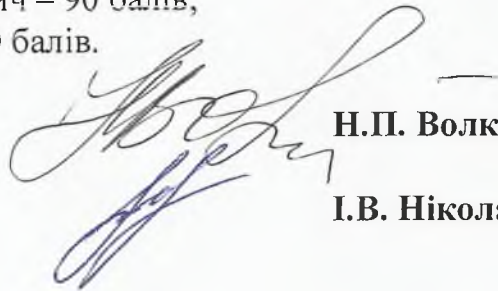
Андрєєв Віталій Олександрович – 95 балів.

Бабкін Владислав Володимирович – 90 балів;

Блохіна Валентина Юріївна – 90 балів.

Зав. каф. педагогіки та психології

Секретар

Н.П. Волкова

І.В. Ніколаєва